

adviseurs in
ruimtelijke
ontwikkeling

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

Natuurherstel Kamerik Teylingens

Gemeente Woerden

Datum: 19 september 2024

Projectnummer: 210392

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	De m.e.r. –beoordeling	3
2	Kenmerken van het plan	7
2.1	Inleiding	7
2.2	Beschrijving van het plan	7
2.4	Overige kenmerken van het plan	8
3	Plaats van het plan	10
3.1	Inleiding	10
3.2	Het bestaande grondgebruik	10
3.3	Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu	10
4	Kenmerken van het potentiële effect	17
4.1	Inleiding	17
4.2	Natuur	18
4.3	Archeologie	20
5	Conclusie	22
	Gebruikte onderzoeken/bronnen	23

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Al in 2013 heeft de provincie Utrecht in het Herstelplan Schraallanden Utrecht-West afspraken vastgelegd met gebiedsactoren over aanpassingen van de toenmalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) begrenzing. Onderdeel van het akkoord betreft de externe werking en te treffen maatregelen voor negen beschermde natuurmonumenten in de provincie. Natuurmonument Kamerik-Teylingens was één van deze elementen. Naast instandhouding en verbetering van de natuurwaarden is het een doelstelling om negatieve externe factoren op deze natuurmonumenten te beperken of te mitigeren. In het huidige provinciaal natuurbeleid, verwoord in de Natuurvisie Provincie Utrecht, is deze ambitie overgenomen en is aangegeven dat een aantal agrarische percelen langs de Lange Meentweg (N463) in Kamerik ingericht gaat worden als natuur in de vorm van nat schraalland en vochtig hooiland.

Om de ontwikkeling te kunnen realiseren wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld. In de toelichting van het bestemmingsplan moet de haalbaarheid van de ontwikkeling worden aangetoond en in dat kader vindt toetsing plaats aan van toepassing zijnde wetgeving. Uit toetsing van de ontwikkeling aan de m.e.r.-wetgeving, blijkt dat de beoogde ontwikkeling is aan te merken als een activiteit als bedoeld in categorie D.9 in de bijlage van het Besluit m.e.r., namelijk *'Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'*. Het onderhavige plan blijft onder de bij deze activiteit genoemde drempelwaarden, die in paragraaf 1.2 nader worden besproken. Vanwege het feit dat onder de drempelwaarden wordt gebleven, is een vormvrije m.e.r.-beoordeling nodig.

Ook dient op basis van het Besluit m.e.r. en de Wet milieubeheer een m.e.r.-beoordelingsbesluit te worden genomen door het bevoegde gezag voorafgaand aan het in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan. Het bevoegde gezag neemt de beslissing of, vanwege de belangrijke gevolgen die de activiteit mogelijk voor het milieu kan hebben, een m.e.r. moet worden doorlopen.

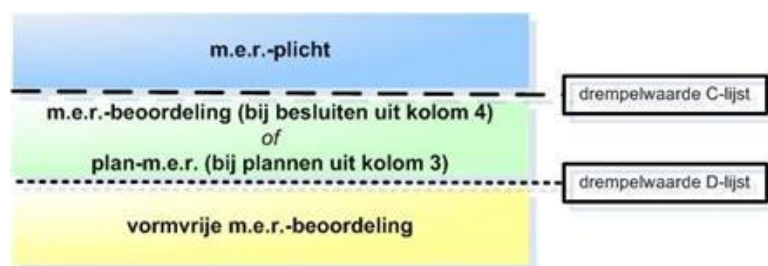
In het kader van voorgaande is voorliggende vormvrije m.e.r. beoordeling opgesteld. Deze kan tevens worden gebruikt als aanmeldingsnotitie. Op basis van deze aanmeldingsnotitie kan het bevoegde gezag de gevolgen beoordelen van het plan en de beslissing nemen of er een m.e.r.(-beoordeling) noodzakelijk is in het kader van dit plan.

1.2 De m.e.r. –beoordeling

Het instrument milieueffectrapportage

De milieueffectrapportage (hierna: m.e.r.) is een hulpmiddel om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. De wettelijke basis voor de m.e.r. is de Wet milieubeheer. In de uitvoeringswetgeving, het Besluit m.e.r., staat wanneer een m.e.r. of (vormvrije) m.e.r.-beoordeling aan de orde is. De activiteit die het plan mogelijk maakt, de omvang ervan en het besluit over de activiteit zijn daarbij bepalend. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. staat of sprake is

van m.e.r.-plicht of (vormvrije) m.e.r.-beoordelingsplicht. Per categorie van activiteiten is een drempelwaarde voor de omvang van de activiteit gegeven.

Schema m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.

(Bron: www.infomil.nl)

Bovenstaande afbeelding laat zien dat wanneer een besluit over een activiteit die qua omvang boven de C-drempel blijft voor dat besluit een m.e.r.-plicht geldt. Tussen de C- en D-drempel geldt een m.e.r.-beoordelingsplicht. Onder de D-drempel moet het bevoegd gezag via een vormvrije beoordeling nagaan of een formele m.e.r.-beoordeling nodig is.

In een m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een plan mogelijk belangrijke milieugevolgen heeft. Als dat zo is, moet een m.e.r.-procedure worden doorlopen.

Ook in de vormvrije m.e.r.-beoordeling bekijkt het bevoegd gezag of een plan mogelijk belangrijke milieugevolgen heeft. Deze beoordeling is qua inhoud vormvrij. Als belangrijke gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan moet de formele m.e.r.-beoordelingsprocedure worden doorlopen. Uiteraard kan ook direct voor een m.e.r. gekozen worden.

Sedert een wetswijziging, waarmee een herziening van de Europese m.e.r.-richtlijn is geïmplementeerd, is ook de vormvrije m.e.r.-beoordeling aan regels gebonden. De toetsingscriteria lagen al vast, maar nu zijn er ook procedureregels. Voorafgaand aan de besluitvorming over het besluit, moet een aanmeldingsnotitie worden ingediend bij het bevoegd gezag. Op grond van de inhoud van deze notitie moet het bevoegd gezag binnen zes weken gemotiveerd oordelen of voor de activiteit een MER moet worden opgesteld. Dit besluit hoeft niet openbaar te worden gemaakt. Wel zal in het ontwerp van het besluit aan deze m.e.r.-beoordelingsbeslissing moeten worden toegelicht.

Voor plannen, die een kader vormen voor een activiteit waarvoor op grond van de bijlage bij het Besluit m.e.r. een m.e.r. moet worden doorlopen dan wel een formele m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd, moet een planMER worden opgesteld.

Toetsing aan Besluit m.e.r.

Onderhavig plan (landinrichtingsproject) wordt als een activiteit genoemd in bijlage onderdeel D van het Besluit m.e.r. Categorie D.9 betreft namelijk *‘Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan’*. De drempelwaarde is als volgt geformuleerd: “in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op:

1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw;

2°. Of vestiging van een glastuinbouwgebied op bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.”

De voorgenomen ontwikkeling voorziet in de ontwikkeling van agrarische grond naar natuur. Het totale plangebied betreft slechts circa 13 hectare. Onderhavige activiteit blijft daarmee ruim onder de drempelwaarde en dus kan volstaan worden met een vormvrije m.e.r.-beoordeling.

Doel vormvrije m.e.r.-beoordeling

Het doel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling is het geven van inzicht in de milieueffecten van de voorgenomen activiteit aan het bevoegd gezag. Er wordt in een vormvrije m.e.r.-beoordeling een antwoord gegeven op de vraag of er vanwege de uitvoering van de activiteiten belangrijke gevolgen voor het milieu zijn te verwachten. In voorliggend rapport wordt inzicht gegeven in de milieueffecten en daarmee vormt dit rapport de benodigde vormvrije m.e.r.-beoordeling. Het rapport is de aanmeldingsnotitie waarmee het college een m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt gevraagd over het bijbehorende bestemmingsplan.

Criteria voor toetsing

In het voorliggend rapport wordt op de milieueffecten van het voornoemde plan ingegaan, waarbij, conform artikel 2, lid 5 van het Besluit m.e.r. juncto de leden 1 tot en met 3 van artikel 7.16 van de Wet milieubeheer, ingezoomd wordt op de volgende onderdelen:

- kenmerken van de activiteit;
- plaats waar de activiteit wordt verricht;
- kenmerken van de gevolgen van de activiteit.

Aan de hand van de behandeling van deze criteria wordt onderzocht of voor de ontwikkelingen al dan geen belangrijke gevolgen voor het milieu te verwachten zijn.

1.3 Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk volgen drie hoofdstukken waarin nader wordt ingegaan op het onderhavige plan en de eventuele milieugevolgen. Navolgend wordt ingegaan op de kenmerken van het plan in hoofdstuk 2, in hoofdstuk 3 wordt de plaats van het plan beschreven en de kenmerken van het potentiële effect komen in hoofdstuk 4 aan bod. Het rapport wordt afgesloten met een eindconclusie in hoofdstuk 5.

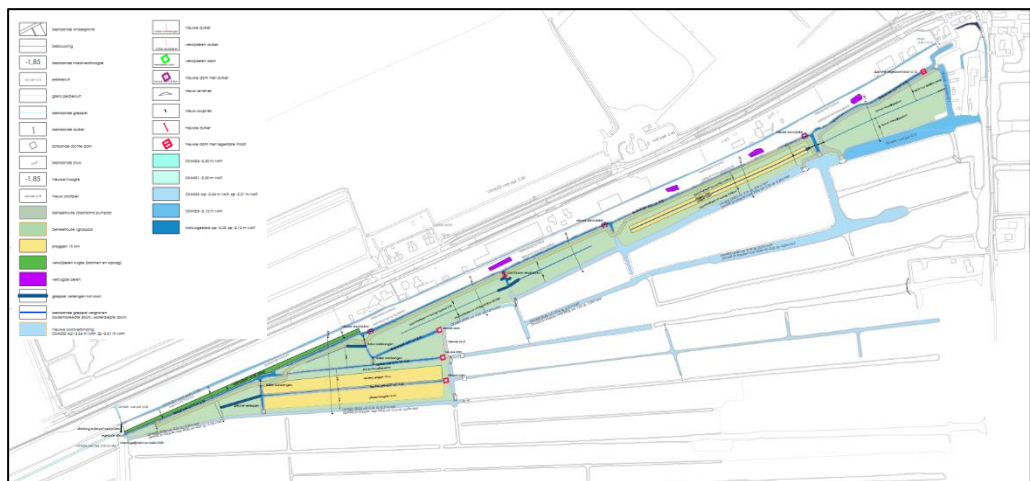
2 Kenmerken van het plan

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk worden de kenmerken van het plan besproken. De aard en de omvang van het plan worden in beeld gebracht, Ook wordt gekeken naar overige aspecten: cumulatie, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, de productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en de risico op ongevallen.

2.2 Beschrijving van het plan

Het voornemen bestaat om het agrarische grondgebruik van de kadastrale percelen 'Gemeente Kamerik, sectie M, perceelnummer 940/941/975' onder de Lange Meentweg (N463) te beëindigen en de percelen in te richten ten behoeve van natuurdoeleinden. Hiervoor is een inrichtingsplan¹ opgesteld waarin wordt voorzien in de realisatie van plagvlakken, een eigen, regelbaar waterpeil voor het natuurgebied, de aanleg van natuurvriendelijke oevers langs de gebiedsgrens in het zuiden, vlonderbruggen om het beheer van het huidige schraalland en de houtkade te verbeteren, een klein struweel op het in een punt uitlopende westelijke perceel en kunstwerken.

Inrichtingsschets inclusief alle onderhoudsaspecten (bron: Adviesbureau R.I.E.T.).

Het huidige gebied is lastig te beheren vanwege het ontbreken van ontsluitingen. Om het beheer in de toekomstige situatie te verbeteren is beoogd om circa iedere 500 meter verbindingen ten behoeve van het beheer aan te leggen. De beheerpaden zijn zodanig gesitueerd dat maximaal gebruik wordt gemaakt van bestaande dammen verbindingen.

¹ Bui-TeGewoon (2019). Inrichtingsplan natuurgebied Kamerik-Teylingens. Publicatie 2019-23b. Februari 2020.

De relevante vegetatietypen voor beschermd natuurmonument Kamerik-Teylingens zijn gebaat bij een hoog waterpeil. Recentelijk is de drooglegging problematisch geweest als gevolg van de naastgelegen onderbemaling. Deze is inmiddels opgeheven door het waterschap. In het inrichtingsplan wordt een eigen waterhuishouding gecreëerd. Het slootpeil aan zuidkant van de bufferstrook blijft gelijk aan de huidige situatie, de eerder voorziene peilwijziging wordt dan ook niet gerealiseerd.

Voor de realisatie van de natuurbeheertypen 'Nat Schraalland' en 'Vochtig hooiland' is het van belang dat zowel de drooglegging als de nutriënten gehalten in de bodem op orde zijn. Om dit te realiseren zal een deel van de bodem geplagd dienen te worden. Verder wordt op het westelijke, op een punt uitlopende, perceel beoogd voor het realiseren van een vochtige bosschage. Daarnaast zal in het oostelijk gelegen gebied ruimte worden gemaakt voor de ontwikkeling van kruiden- en faunarijkgasland.

Ten slotte is naast de realisatie van nieuw habitat om uitbreiding te geven aan de natuurbeheertypen 'Nat Schraalland' en 'Vochtig hooiland' het van belang ook het bestaande gebied op te waarderen. Zodat het als bronpopulatie kan fungeren en bestaande waarden kunnen uitbreiden en verbeteren.

2.3 Omvang van het plan

De oppervlakte van het totale plangebied bedraagt circa 10,5 hectare en bestaat uit twee agrarische percelen die onderdeel uitmaken van de overgangszone van de schraallanden langs de Meije.

2.4 Overige kenmerken van het plan

2.4.1 Cumulatie met andere plannen

Cumulatie met andere plannen is niet aan de orde. Er wordt dus geen cumulatie verwacht met andere ontwikkelingen in de directe nabijheid van het plangebied.

2.4.2 Gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Natuurlijke hulpbronnen zijn alle in de natuur aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn. Naast natuurlijke grondstoffen, die in productieprocessen gebruikt worden, maken hulpbronnen (economische) activiteiten mogelijk (deze worden daarbij niet verbruikt). De toetsing in deze paragraaf blijft beperkt tot het gebruik van natuurlijke hulpbronnen die binnen dan wel in de directe nabijheid van het plangebied voorkomen.

Tijdens de realisatie van de beoogde ontwikkeling wordt tijdelijk gebruik gemaakt van brandstof, elektriciteit, eventueel spoelwater en grond bij de afgraafwerkzaamheden. De precieze hoeveelheden en te gebruiken bouwstoffen zijn op dit moment nog niet inzichtelijk te maken.

De nieuwe functies binnen het plan maken geen gebruik van natuurlijke hulpbronnen in de directe nabijheid van het plangebied.

In het geheel legt het plan hiermee geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen.

2.4.3 Productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder

Tijdens de tijdelijke realisatie van de ontwikkeling wordt gewerkt met stikstof- en fijnstof-emitterende materieel (machines, etc.). Hiernaast zullen de aanlegwerkzaamheden in beperkte mate gepaard gaan met afvalstoffen (zoals overtollig bouwmaterialen) en hinder (bijv. geluid). Verder vindt geen productie plaats die leidt tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen.

De beoogde ontwikkeling heeft geen verkeersaantrekkende functie. Er is daarom geen sprake van mogelijke effecten op het gebied van geluid, lucht en verkeer (bijvoorbeeld hinder, doorstroming, veiligheid).

2.4.4 Risico van ongevallen

Onderhavig plan vormt in algemene zin geen bijzonder risico voor de omgeving. Het plan brengt geen wezenlijke risico's met zich mee.

3 Plaats van het plan

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt gekeken naar de omgeving waarin de activiteiten plaatsvinden, alsmede de eventuele kwetsbaarheid van dit gebied voor de voorgenomen activiteiten. Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het plangebied zelf, maar ook naar de aangrenzende gebieden.

3.2 Het bestaande grondgebruik

Het plangebied ligt ten oosten van het Woerdense Verlaat en langs de zuidkant van de Lange Meentweg (N463). Het lange, smalle gebied wordt voornamelijk gekwalificeerd als agrarisch gebied met landschappelijke waarden. Op de schraallandachtige delen van het plangebied komt verspreid nog waardevolle vegetatie voor die kan worden gekwalificeerd als fragmentair blauwgrasland. De noordzijde van het plangebied wordt bepaald door de houtkade. Buiten het plangebied tussen de noordgrens en de Lange Meentweg ligt nog een kleine strook die is bestemd als 'bos'. Verder zijn daar nog een aantal percelen met een woon- of bedrijfsbestemming, met bijbehorende bebouwing, aanwezig. De overige zijden worden omringd door agrarische percelen.

3.3 Het opnamevermogen van het natuurlijk milieu

3.3.1 Inleiding

Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu heeft te maken met de gevoeligheid van gebieden voor ontwikkelingen. In het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is een analyse gedaan naar het voorkomen van en het mogelijke effect van de ontwikkeling op zogenaamde gevoelige gebieden, zoals gedefinieerd in bijlage III van de EU-Richtlijn. Echter, behalve gebieden die op grond van de richtlijn als gevoelig worden beschouwd, zijn er ook gebieden waar krachtens nationale en provinciale regels in het kader van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling rekening mee dient te worden gehouden.

Het resultaat van de analyse wordt hierna beknopt gepresenteerd. Wanneer er een grote relevantie is voor de in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling centraal staande ingrepen, wordt er een toelichting gegeven.

3.3.2 Overzicht gevoelige gebieden bijlage III EU-Richtlijn

In de navolgende tabel is de toetsing opgenomen aan alle typen gebieden zoals genoemd in bijlage III van de Richtlijn.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Wetlands	Conventie van Ramsar	In of in de directe nabijheid van het plangebied is geen wetlandgebied aanwezig.
Kustgebieden		Het plangebied ligt niet in de directe nabijheid van de kust. Daarnaast kent het plangebied geen permanente of tijdelijke verzadiging van opkomend water, zoals bijvoorbeeld bij wetlands.
Berggebieden en bosgebieden	Wet natuurbescherming	Het plangebied is niet gelegen in een berg- of bosgebied.
Reservaten en natuurparken: - Nationale Landschappen - Nationale parken	Nationale Landschappen zijn benoemd in de Nota Ruimte Nationale Parken zijn onderdeel van de EHS.	Het plangebied ligt wel in een Nationaal Landschap, namelijk het Groene Hart (zie verder onder 1). Het plangebied ligt niet in een Nationaal Park.
Speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG (Vogelrichtlijn) en Richtlijn 92/43/EEG (Habitatrichtlijn)	Wet natuurbescherming	In de omgeving van het plangebied liggen Natura 2000-gebied (zie verder onder 2).
Gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden	Europese milieurichtlijnen (o.a. kaderrichtlijn Luchtkwaliteit, kaderrichtlijn water)	Het plangebied ligt niet in een gebied waar op basis van communautaire wetgeving reeds normen worden overschreden.
Gebieden met hoge bevolkingsdichtheid		Het plangebied is niet gelegen in een gebied met hoge bevolkingsdichtheid.
Landschappen van - historisch belang - cultureel belang - beschermd stads- en dorpsgezicht	- Verdrag van Valletta - Monumentenwet - Gemeentelijk landschapsonwikkelingsplan	In het plangebied is geen monumentale of andere historische bebouwing aanwezig. Wel kunnen de houtkade en het schraalland binnen het plangebied worden aangemerkt als waardevol (zie verder onder 3). Daarnaast heeft ook een deel van het plangebied een hoge

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
• <i>archeologisch belang</i>		archeologische verwachtingswaarde (zie verder onder 4).

1. Nationaal landschap

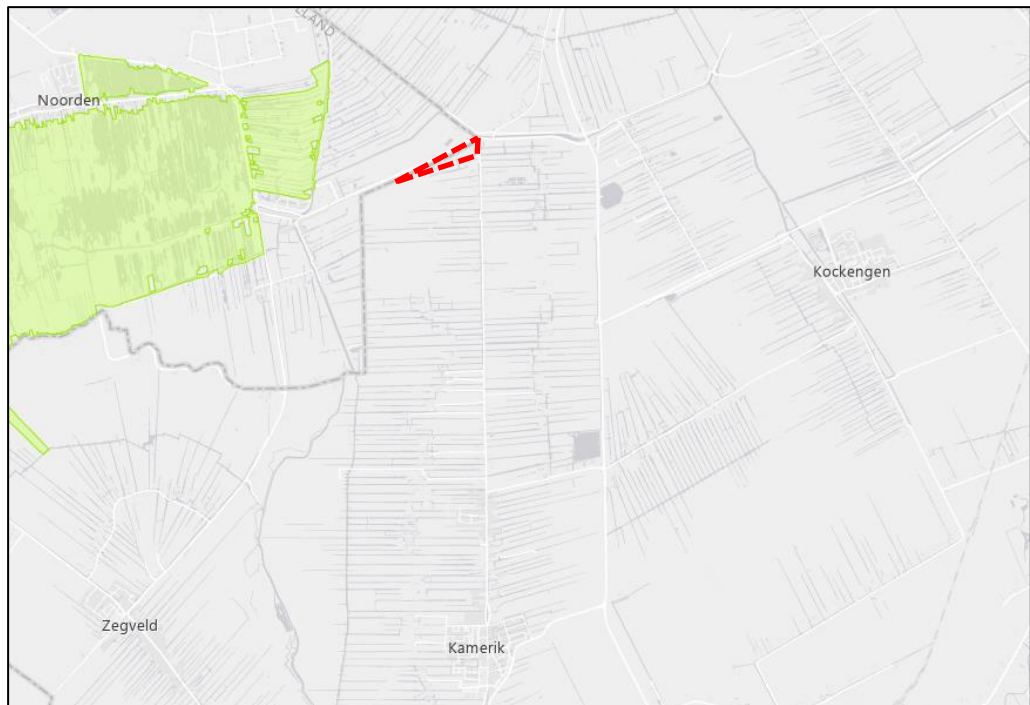
Het plangebied ligt in één van de twintig Nationale Landschappen. Deze landschappen bezitten elk een unieke combinatie van cultuurhistorische en natuurlijke elementen. Door het benoemen van Nationale Landschappen wil de overheid het typische Nederlandse landschap behouden. Uitgangspunt is dat de Nationale Landschappen zich sociaal-economisch voldoende kunnen ontwikkelen, terwijl bijzondere kwaliteiten van het gebied worden behouden of versterkt. Daarmee wordt het landschap aantrekkelijk om er te wonen, te ondernemen en te recreëren.

Met het plan wordt een landschapsinrichting ten behoeve van natuur mogelijk gemaakt. In het plan is rekening gehouden met de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het gebied. De verkaveling en openheid blijven behouden. Daarnaast gaat het om natuur welke passend is en aansluit bij de regionale natuurwensen, zoals gesteld in onder andere de Natuurvisie Provincie Utrecht. Dit zorgt voor een versterking van het Nationaal Landschap en veroorzaakt daarmee geen negatieve milieueffecten op het Nationaal Landschap. Dit aspect wordt in hoofdstuk 4 daarom ook niet nader onderzocht.

2. Natura 2000-gebied

Natura 2000 is het netwerk van natuurgebieden in de Europese Unie, die worden beschermd op grond van de Vogelrichtlijn (1979) en de Habitatrichtlijn (1992). Deze richtlijnen geven aan welke typen natuur en welke soorten beschermd moeten worden. De lidstaten wijzen daarvoor speciale beschermingszones aan en moeten instandhoudingsmaatregelen nemen om deze gebieden te beschermen.

Het plangebied ligt niet in een gebied dat in het kader van de Wet natuurbescherming is aangewezen als Natura 2000-gebied (zie navolgende afbeelding). Wel ligt het Natura 2000-gebied "Oostelijke Vechtplassenerschelde" op circa 2 km van het plangebied. Dit is op navolgende afbeelding weergegeven. Om die reden vindt in hoofdstuk 4 een nadere beoordeling plaats.

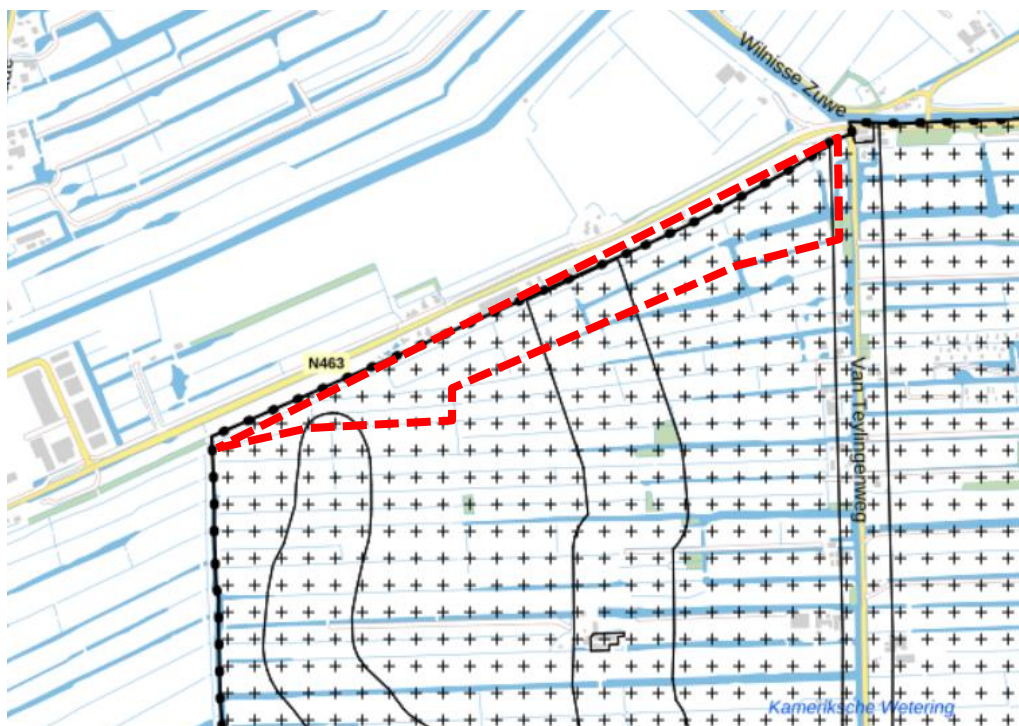
Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000-gebied. (Bron: PDOK. Bewerking: SAB)

3. Cultuurhistorie

Het plangebied bevat enkele kenmerken die kenmerkend zijn voor het polderlandschap, zoals gesteld in het landschapsontwikkelingsplan van de gemeente Woerden. Het gaat om de houtkade en het schraalland. Voorliggende ontwikkeling heeft als doel om deze aspecten te behouden en versterken, waardoor meer aangesloten kan worden bij de culturele waarden van het landschap. Verder hebben de slootstructuren en verkaveling van het gebied een cultuurhistorische waarde. Deze worden niet aangepast, waardoor kan worden gesteld dat er geen negatieve effecten optreden wat betreft de cultuurhistorische waarden van het gebied.

4. Archeologische waarden

Door ondertekening van het verdrag van Valletta (1992) heeft Nederland zich verplicht om bij ruimtelijke planvorming nadrukkelijk rekening te houden met het niet-zichtbare deel van cultuurhistorisch erfgoed, te weten de archeologische waarden. In de Erfgoedwet is geregeld hoe met in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden moet worden omgegaan. De omgang met archeologie in de fysieke leefomgeving zal in de nieuwe Omgevingswet worden geregeld, die in 2023 in werking zal treden. Het uitgangspunt is dat de beschermingsniveaus zoals die in de eerdere wetten en regelingen golden, worden gehandhaafd. Het streven is om deze belangen tijdig bij het plan te betrekken. Raadpleging van de gemeentelijke archeologische waardenkaart wijst uit dat in het plangebied gronden zijn met een hoge verwachtingswaarde. Dit aspect wordt daarom verder behandeld in hoofdstuk 4.

Uitsnede Parapluplan Woerden 2 (archeologie) (bron: gemeente Woerden).

3.3.3 Toetsing overige gevoelige gebieden

Naast de gebiedstypen die specifiek zijn genoemd in bijlage III van de Richtlijn, is getoetst aan de gevoelige gebieden op grond van overig nationale of provinciale wetgeving of beleid.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Natuurnetwerk Nederland (voorheen: Ecologische Hoofdstructuur)	Provinciale verordening	Het plangebied maakt wel deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). (zie verder onder 4)
Gebied geschikt voor beschermde soorten	Wet natuurbescherming	Het plangebied is mogelijk geschikt voor beschermde soorten (zie verder onder 5).
Weidevogelgebied en ganzenfoerageergebied	Provinciale verordening	Het plangebied ligt niet in een beschermingsgebied voor weidevogels en ligt ook niet in de nabijheid van een dergelijk gebied.

Type gebied	Juridisch kader	Relevantie voor de activiteit
Stiltegebied	Wet milieubeheer Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een stiltegebied.
Bodembeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een bodembeschermingsgebied.
Grondwaterbeschermingsgebied	Provinciale verordening	Het plangebied is niet gelegen in een grondwaterbeschermingsgebied.

4. Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Nationaal Natuurnetwerk (NNN), de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk.

Globale ligging van het plangebied (rood omlijnd) ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland (groen) (Bron: Atlas Leefomgeving).

Het plangebied is gelegen binnen het Natuurnetwerk Nederland. Dit aspect wordt daarom verder behandeld in hoofdstuk 4.

5. Beschermde soorten

Gelet op het karakter van het plangebied en haar omgeving kunnen mogelijk beschermde dier- of plantensoorten aanwezig zijn, dit aspect wordt daarom in hoofdstuk 4 nader onderzocht.

4 Kenmerken van het potentiële effect

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de potentiële effecten van de activiteiten. In dit hoofdstuk gaat het om de interactie tussen beide voorgaande hoofdstukken. Hetgeen beschreven is over de kenmerken van het plan en de plaats van het plan zijn bepalend voor de milieuaspecten die in dit hoofdstuk nader aan de orde worden gesteld. Voor alle thema's geldt dat conform de Europese richtlijn gelet wordt op de duur, frequentie en onomkeerbaarheid van het effect. Tevens wordt aandacht besteed aan de mogelijke cumulatieve effecten op de diverse aspecten als gevolg van de komst van de woningen.

Hoofdstuk 2 laat zien dat het plan natuurontwikkeling op agrarische grond mogelijk maakt. De gronden zullen deels ingericht gaan worden als nat schraalland/vochtig hooiland en deels is ruimte voor (kleine oppervlakten) kruiden en faunarijk grasland.

Hoofdstuk 3 laat zien dat de omgeving van het plangebied een aantal kwetsbaarheden kent. Het plangebied zelf is onderdeel van het NNN en in de omgeving van het plangebied bevinden zich Natura 2000-gebieden. Daarnaast kunnen beschermde dier- of plantensoorten in het plangebied aanwezig zijn en is er een mogelijke verstoring van eventueel aanwezige archeologische waarden.

Nader te beoordelen aspecten

Op basis van de voorgaande twee hoofdstukken worden de volgende milieuaspecten in dit hoofdstuk nader behandeld:

- natuur: Het plan kan wat betreft soortenbescherming leiden tot negatieve milieueffecten op beschermde flora en fauna. Ook zijn er vanuit de gebiedsbescherming mogelijk negatieve milieueffecten als gevolg van stikstofdepositie.
- archeologie: in het plangebied bevinden zich hoge archeologische verwachtingswaarden.

Aspecten waarbij op voorhand geen effecten zijn te verwachten

Van de overige milieuaspecten wordt op basis van de beoordeling van de kenmerken het concrete plan en de bestaande situatie zoals omschreven in de voorgaande hoofdstukken op voorhand verwacht dat deze niet leiden tot betekenisvolle milieueffecten. Om alle aspecten nog kort langs te lopen:

- verkeer: de nieuwe ontwikkeling zal niet leiden tot een toename van het (gemotoriseerde) verkeer. Hierdoor zal er geen sprake zijn van negatieve (milieu-) effecten op het gebied van doorstroming en veiligheid.
- geluidshinder: De functies in onderhavig plan leiden niet tot geluidshinder.
- luchtkwaliteit: De functies in onderhavig plan leiden niet tot negatieve effecten wat betreft luchtkwaliteit.
- externe veiligheid: De functies in onderhavig plan leiden niet tot externe veiligheidseffecten.

- cultuurhistorie: De functies in onderhavig plan leiden niet tot negatieve effecten van cultuurhistorische waarden, omdat de slootstructuren en verkaveling behouden blijven. Ook de houtkade en schraallanden blijven behouden.
- bodem: Onderhavig plan bevat geen onderdelen die mogelijk bedreigend zijn voor de bodem.
- geurhinder: De functies in onderhavig plan leiden niet tot geurhinder.
- water: Er is met het plan nauwelijks sprake van een toename van de bebouwing c.q. verharding ten opzichte van de huidige situatie. Er worden enkel beheerpaden met een verharding erin verwerkt aangelegd. Negatieve gevolgen voor de waterhuishouding zijn op voorhand niet te verwachten.

De voorgaande aspecten worden daarom in deze vormvrije m.e.r.-beoordeling niet nader besproken.

Opzet van de beoordeling

De inhoud van de vormvrije m.e.r.-beoordeling is met name gebaseerd op algemeen beschikbare informatie, aangevuld met onderzoeken die zijn uitgevoerd ten behoeve van het bestemmingsplan.

4.2 Natuur

4.2.1 Huidige situatie

Kamerik-Teylingens is een van de vier deelgebieden die onderdeel zijn van het beschermd Natuurmonument Schraallanden Utrecht-West. Het gebied bevindt zich grofweg tussen Woerdense Verlaat en de Kamerikse Wetering, evenwijdig aan de Lange Meentweg. De gronden maken onderdeel uit van de polder Kamerik-Teylingens, deels gemeente Woerden en deels gemeente Nieuwkoop. Het gebied behoort tot het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Het is een vochtig gebied met onder andere nat schraalland en meerdere sloten. Naast dat het een bijzonder natuursysteem is, is het ook kenmerkend voor het Utrechtse agrarisch cultuurlandschap.

4.2.2 Effecten ontwikkeling

Met een Quicksan Wet Natuurbescherming² is onderzocht of er beschermde natuurwaarden, volgens de nu geldende natuurwet- en regelgeving, aan- of afwezig zijn in het plangebied. Ook is nagegaan of de beoogde natuurontwikkeling, mogelijk negatieve effecten kan hebben op beschermde natuur buiten het plangebied. Navolgend worden kort de conclusies van de natuurtoets uiteengezet.

² Viridis (2023). Quicksan Wet natuurbescherming. Herinrichting natuurgebied Kamerik-Teylingens. Projectnummer: 2023-027. 15 februari 2023.

Gebiedsbescherming

Uit de natuurtoets volgt dat de Natura 2000-gebieden “Nieuwkoopse Plassen & De Haeck” (ca. 2 km), “Botshol” (ca. 10,5 km) en “Oostelijke Vechtplassen” (ca. 11,5 km) in de omgeving van het plangebied liggen. Daarom is een onderzoek stikstofdepositie³ uitgevoerd. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat er in de aanlegfase geen rekenresultaten hoger zijn dan 0,00 mol stikstof/ha/j op de stikstofgevoelige habitat-typen in de omliggende Natura 2000-gebieden. Er zijn dus geen nadelige milieueffec-ten te verwachten op de omliggende Natura 2000-gebieden.

Verder ligt het plangebied in het Natuurnetwerk Nederland. Het gebied naast de houtwal staat aangegeven als ‘blauwgrasland’ duidend op de aanwezigheid van veen-mosrietland. Aangezien voorliggend plan een natuurontwikkeling betreft, wordt aan-genomen dat de provinciale bescherming van deze gebieden de uitvoering van het plan niet in de weg staat.

Soortenbescherming

In en rondom het plangebied kunnen in het wild levende planten en dieren aanwezig zijn. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor deze soorten en hun di-recte leefomgeving. In en nabij het plangebied kunnen ook soorten voorkomen die zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming, maar waarvoor een provinciale vrijstelling van de verboden geldt, voor werkzaamheden die men uitvoert in het ka-der van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Door de provinciale vrijstelling staat de aanwezigheid van deze soorten de geplande ontwikkeling niet in de weg. Voorwaarde hierbij is wel dat de werkzaamheden conform het ecologisch werkprotocol moeten worden uitgevoerd. Daarnaast zijn mogelijk nog enkele essentiële elementen aanwe-zig, voor soorten waarvoor geen provinciale vrijstelling geldt. Uit de quick scan volgt dat mogelijk de waterspitsmuis, heikikker, rugstreppad, platte schijfhoren en groene glazenmaker aanwezig zijn binnen het plangebied. Daarnaast kunnen otter en ring-slang incidenteel langskomen. Daarom is een nader soortgericht onderzoek⁴ uitge-voerd. Uit het nader soortgericht onderzoek kan geconcludeerd worden dat geen van voornoemde soorten is aangetroffen in het plangebied. Het aanvragen van een ont-heffing van de Wet natuurbescherming is daarom niet noodzakelijk.

Conclusie

Mits rekening wordt gehouden met de zorgplicht en andere aanbevolen maatregelen uit het uitgevoerde onderzoek, kan op basis van het voorgaande worden geconclu-deerd dat door de uitvoering van de ontwikkeling geen sprake is van een negatief ef-fect op het aspect natuur in het plangebied.

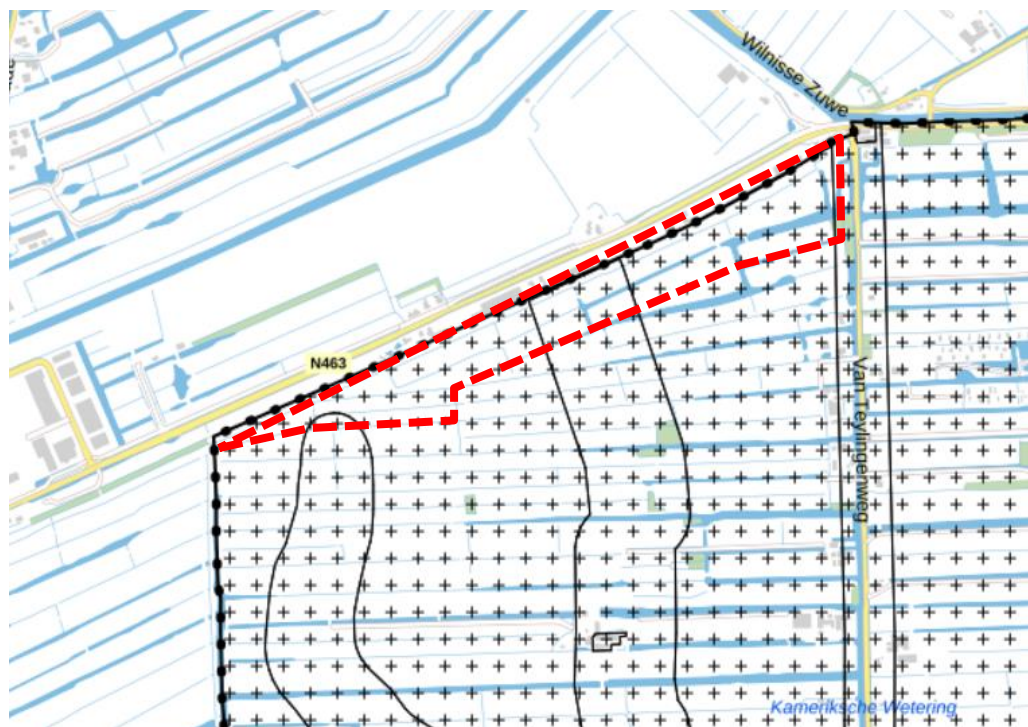
³ Stikstofberekenaar (2023). Onderzoek stikstofdepositie. Lange Meentweg/Teylingenweg in Kamerik. Kenmerk: SB23-309. 17 november 2023.

⁴ Viridis (2023). Soortgericht onderzoek Kamerik Teylingens. Projectnummer: 2023-081. 29 november 2023.

4.3 Archeologie

4.3.1 Huidige situatie

Raadpleging van het gemeentelijk archeologiebeleid wijst uit dat in het plangebied deels de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 4', deels de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5' en deels de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 6'. Indien er binnen de gronden met de 'Waarde – Archeologie 4' sprake is van bodemingrepen groter dan 500 m² en dieper dan 30 cm –mv geldt dat onderzoek verricht moet worden. Voor de gronden met de 'Waarde – Archeologie 5' is dat bij bodemingrepen groter dan 1.000 m² en dieper dan 100 cm –mv. Voor de gronden met de 'Waarde – Archeologie 6' is dat bij bodemingrepen groter dan 10.000 m² en dieper dan 100 cm –mv. Dit is in navolgende afbeelding te zien.

Uitsnede Parapluplan Woerden 2 (archeologie) (bron: gemeente Woerden).

4.3.2 Effecten ontwikkeling

De toekomstige bodemverstoring bedraagt een nog reeds onbekend oppervlakte met een diepte van 25cm beneden maaiveld voor wat het plagen betreft. De verstoring blijft binnen de vrijstellingsgrens, alhoewel er wel in principe wel een buffer van 30cm moet worden aangehouden. Daarom is een archeologisch bureauonderzoek⁵ uitgevoerd. Hieruit volgt dat het plangebied ligt op een ontgonnen veenvlakte (+/- klei/zand) en bodemkundig bestaat uit koopveengronden op bosveen (of eutroof

⁵ Synthegra B.V. (2023). Lange Meentweg te Kamerik. Bureauonderzoek. Projectnummer: S230035. 22 januari 2024.

broekveen). Gezien de ouderdom van de te verwachte afzettingen kunnen in het plangebied vindplaatsen aanwezig zijn vanaf het laat-paleolithicum tot en met de nieuwe tijd. Er zijn archeologische resten te verwachten van het maaiveld tot circa 8 meter onder maaiveld. Op grond van de resultaten van het bureauonderzoek wordt voor de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied nader archeologisch onderzoek geadviseerd. Op dit moment is nog niet bekend op welke plekken in het plangebied welke bodemingrepen zijn voorzien. Daarom worden de archeologische verwachtingswaarden juridisch-planologisch vastgelegd in de vorm van dubbelbestemmingen met een omgevingsvergunningstelsel waarin de onderzoeks-plicht is vastgelegd. Wat betreft archeologie is hierdoor maximaal sprake van een beperkt negatief milieueffect.

5 Conclusie

In voorliggend rapport is beoordeeld of als gevolg van voorliggende ontwikkeling effecten op het milieu zijn te verwachten. De navolgende tabel geeft een overzicht van de beoordeelde milieuaspecten en de daarbij behorende conclusies weer, zoals deze in hoofdstuk 4 aan bod zijn gekomen.

Aspect	Beoordeling milieueffecten
Natuur (gebiedsbescherming)	Op grond van het soort ontwikkeling (natuur) kunnen negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden worden uitgesloten. Ook zijn negatieve effecten op het NNN uit te sluiten.
Natuur (soortenbescherming)	In het plangebied zijn beschermde soorten aanwezig. Mits rekening wordt gehouden met de zorgplicht en maatregelen zoals gesteld in het uitgevoerde onderzoek, zijn negatieve effecten als gevolg van voorliggende ontwikkeling niet te verwachten.
Archeologie	In het plangebied bevinden zich mogelijk archeologische waarden. Het is niet bekend of de vrijstellingswaarden worden overschreden bij voorliggende ontwikkeling. De archeologische verwachtingswaarden worden juridisch-planologisch vastgelegd in de vorm van dubbelbestemmingen met een omgevingsvergunningstelsel waarin de onderzoeksplicht is vastgelegd. Wat betreft archeologie is hierdoor maximaal sprake van een beperkt negatief milieueffect.

De uitkomst van de in voorgaande hoofdstukken uitgevoerde toets is dat er geen sprake is van bijzondere omstandigheden ten aanzien van de kenmerken en locatie van het plan die zouden kunnen leiden tot belangrijke gevolgen voor het milieu. Voor alle milieuaspecten geldt dat er geen effect optreedt.

De conclusie is dan ook dat belangrijke milieugevolgen zijn uitgesloten. Het volgen van een m.e.r.-(beoordelings-) procedure is daarom niet nodig.

Gebruikte onderzoeken/bronnen

Onderzoeken

- Inrichtingsplan natuurgebied Kamerik-Teylingen
- Quick scan natuur en soortgericht onderzoek
- Archeologisch buerauonderzoek

Bronnen

- Risicokaart www.risicokaart.nl
- Atlas leefomgeving <http://www.atlasleefomgeving.nl/kijken>
- Publieke Dienstverlening op de kaart (PDOK) <http://pdokviewer.pdok.nl/>
- Milieu-kenniscentrum Infomil <http://www.infomil.nl/>
- CBS-Statline, statistische informatie <http://statline.cbs.nl/Statweb/>
- Wetgeving, overheidsportal <http://wetten.overheid.nl/zoeken>
- Interactieve kaarten provincie Utrecht <https://ruimtelijkeplannen.provincie-utrecht.nl/>
- AERIUS Calculator, kaartbeeld Natura 2000 <https://calculator.aerius.nl/calculator/>
- Natura 2000 Database <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/gebiedendatabase.aspx>